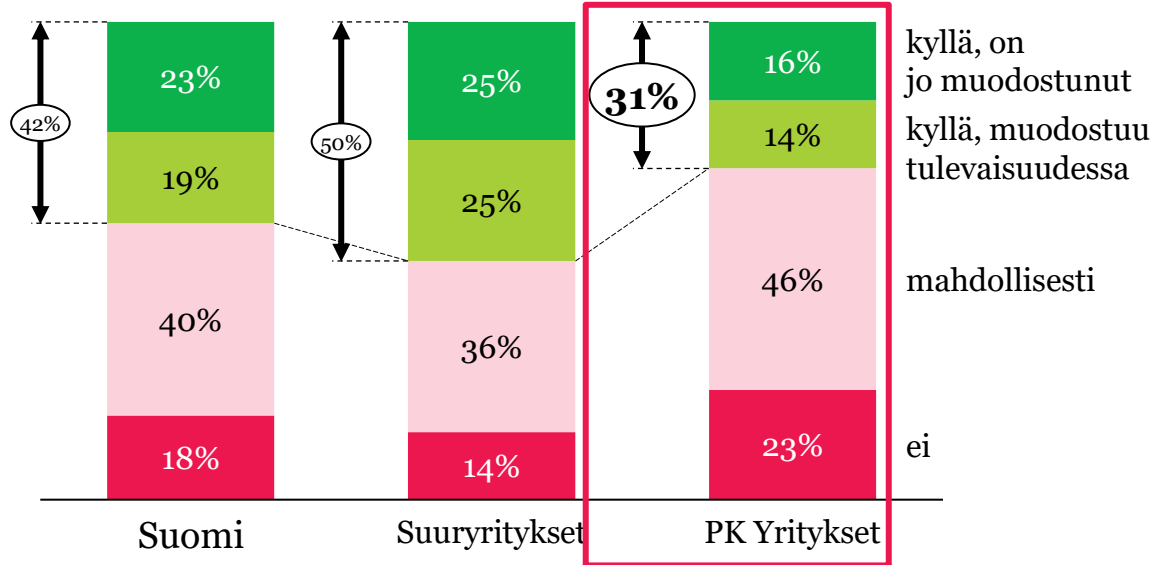

Suomalaiset pienet ja keskisuuret yritykset tarvitsevat tukea päästäkseen mukaan datatalouteen

IHAN-Yritysohjelman esittely

Suomalaiset PK-yritykset eivät vielä näe datatalouden mukanaan tuomia kilpailuetuja

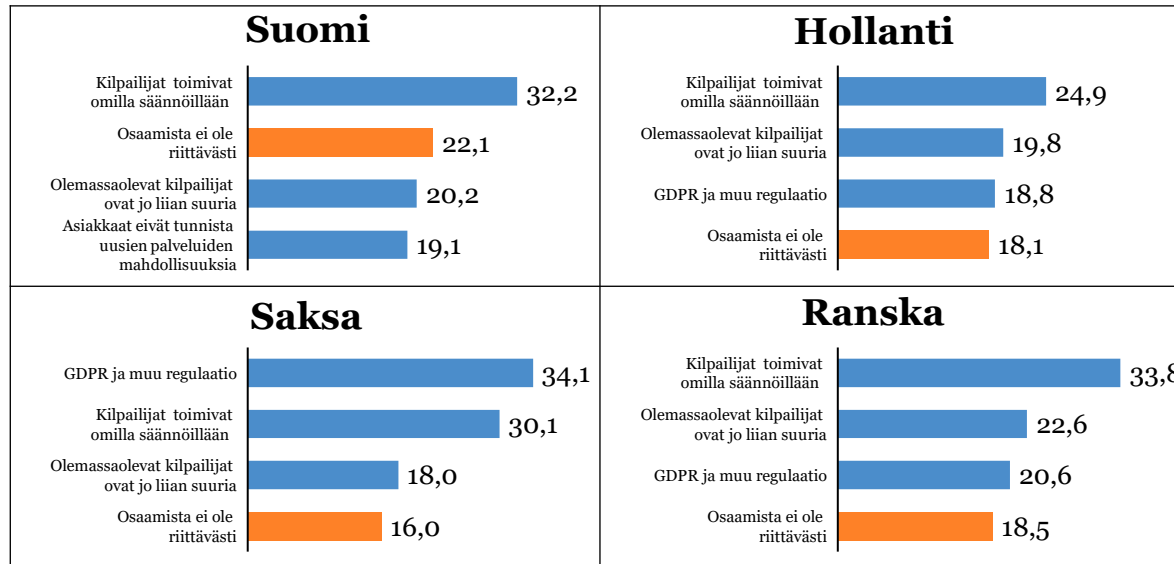
Ainoastaan 31% suomalaisista PK-yrityksistä näkee datataloudessa kilpailuedun nyt tai tulevaisuudessa – suomalaiset suuryritykset ovat hiukan positiivisempia

- Erittäin huolestuttavaa on suomalaisten PK-yritysten 46% **epäröijien** joukko – tämä on toisaalta taas **mahdollisuus**
- Lähes neljännes suomalaisista PK – yrityksistä vastasi ”Ei”

Suomalaisyrityksillä **osaamisen puute** nousee verrokkimaita korkeammalla listatessa haasteita.

Alustajättien vaikutus suhtautumisessa datatalouteen on valtava – suurimmat haasteet kaikissa maissa liittyvät niiden luomiin pelisääntöihin ja kilpailun vaikeuteen. Saksassa ainoana maana GDPR nähdään suurena haasteena

- ”Amerikkalaiset ja kiinalaiset kilpailijat (kuten Google, Facebook, AirBnB, Alibaba) toimivat omilla säännöillään” on kaikissa maissa joko #1 tai #2 haaste

- Toinen yhteinen TOP3 haaste kaikille neljälle maalle liittyy samoihin alustajätteihin, eli ”olemassa olevat toimijat ovat niin suuria ettei heitä vastaan ole keinoja lähteä kilpailemaan”

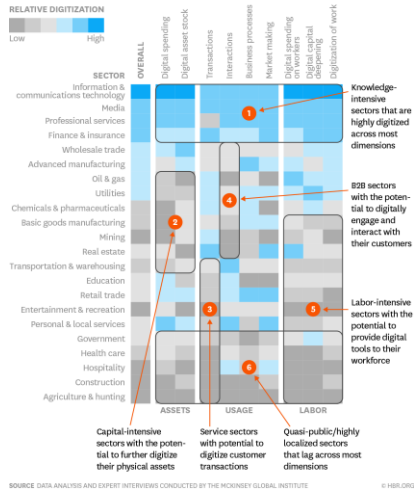
DISRUPTIO = HÄIRITSEVÄ INNOVAATIO

Vakiintuneiden toimintamallien murtuminen, jossa esimerkiksi jokin uuteen teknologiaan tai liiketoimintamalliin perustuva innovaatio haastaa alan perinteiset toimintatavat

Disruptio koskee siis kaikkia toimialoja – ainoa kysymys on että onko muutos ajankohtainen **vasta** huomenna?

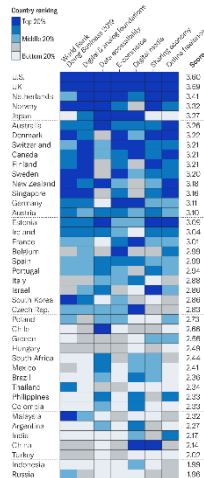
How Digitally Advanced is Your Sector?

An analysis of digital assets, usage, and labor.

Ease of Doing Digital Business

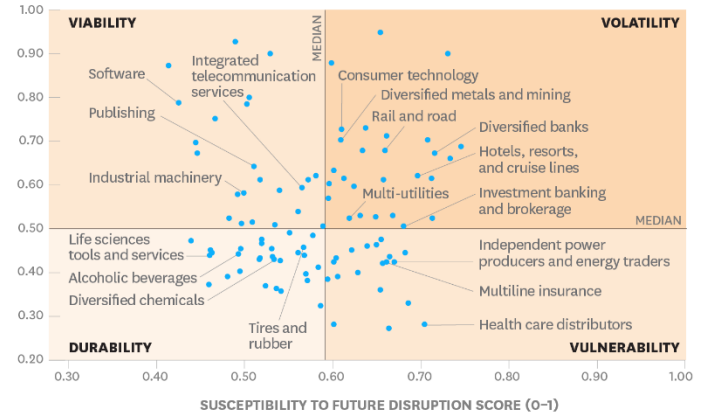
When 42 countries are compared using seven key measures, the U.S. and the UK come out on top, with the Russia and Indonesia mark last.

The Four States of Disruption

How susceptible is your industry?

CURRENT LEVEL OF DISRUPTION SCORE (0-1)

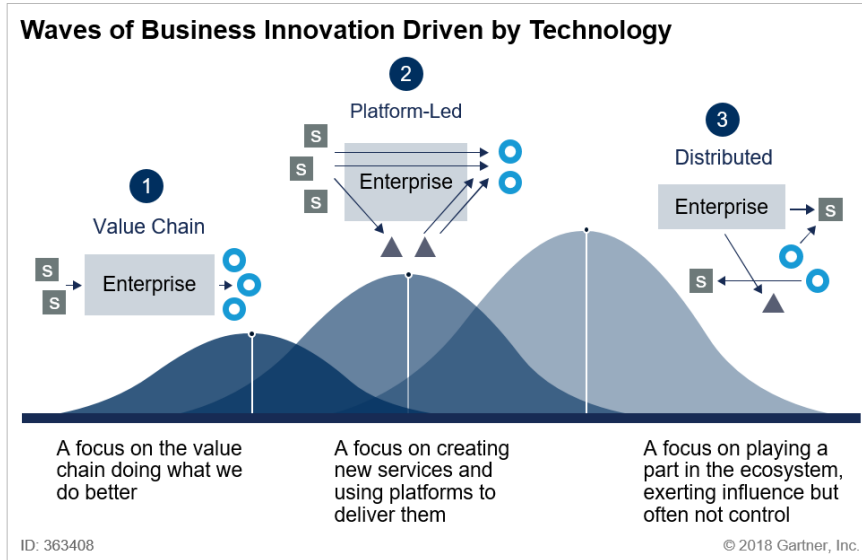
SOURCE: ACCENTURE RESEARCH'S DISRUPTABILITY INDEX, SEPTEMBER 2017

© HBR.ORG

RIIPPUMATTA TOIMIALASTA TAI YRITYKSEN KOOSTA DISRUPTIO TULEE KOHTAAMAAN
KAUKKIA YRITYKSIÄ KAUKILLA TOIMIALOILLA 100% TODENNÄKÖISYDellä

**DATATALOUS EI OLE
PELKÄSTÄÄN
TEKNOLOGIAA**

Miksi juuri liiketoimintamallin uudistaminen on niin tärkeää - Alustatalous on vain välivaihe!

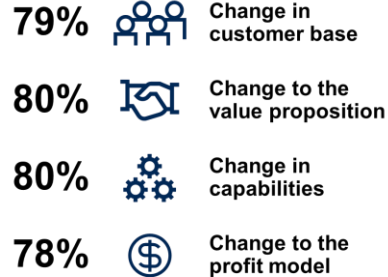

- Siirtyminen arvoketju-ajattelusta alustatalouteen on jo nyt luonut koko joukon uudenlaisia palveluita. Alustatalouden teesien mukaisesti vain ”suuri on kaunista” ja ”voittaja valtaa markkinat”
- Tämänhetkisen ajattelun mukaan avoimet ekosysteemit tuovat mukanaan tasaisemman pelikentän ja mahdollistaa arvon luomisen myös pienemmille pelureille

Suuryritysten liiketoimintamallien muutos on kovassa vauhdissa. Paljon pienempi osuus PK-yrityksistä on aloittanut, mutta suurin osa niistä ei käytä tehokkaita työkaluja

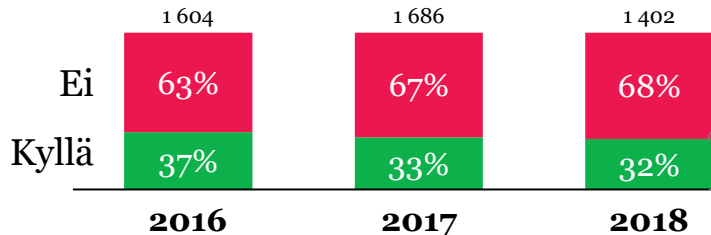
LARGE

- Digitalization is impacting all industries — at differing paces and acceleration.
- Focus is shifting from rapid profit growth to customer acquisition and scaling.
- Digital businesses are often measured and valued differently from traditional models.

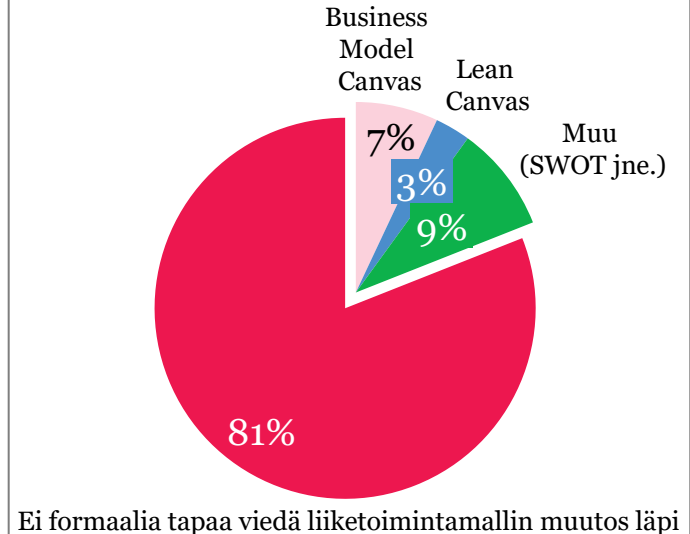
n = 290
 Base: Likely to make changes
 Source: 2018 Gartner CEO and Senior Business Executive Survey
 Q. What degree of change do you expect in each of the aspects of your business model?

Osuus PK-yrityksistä, jotka ovat kehittäneet liiketoimintamalliaan

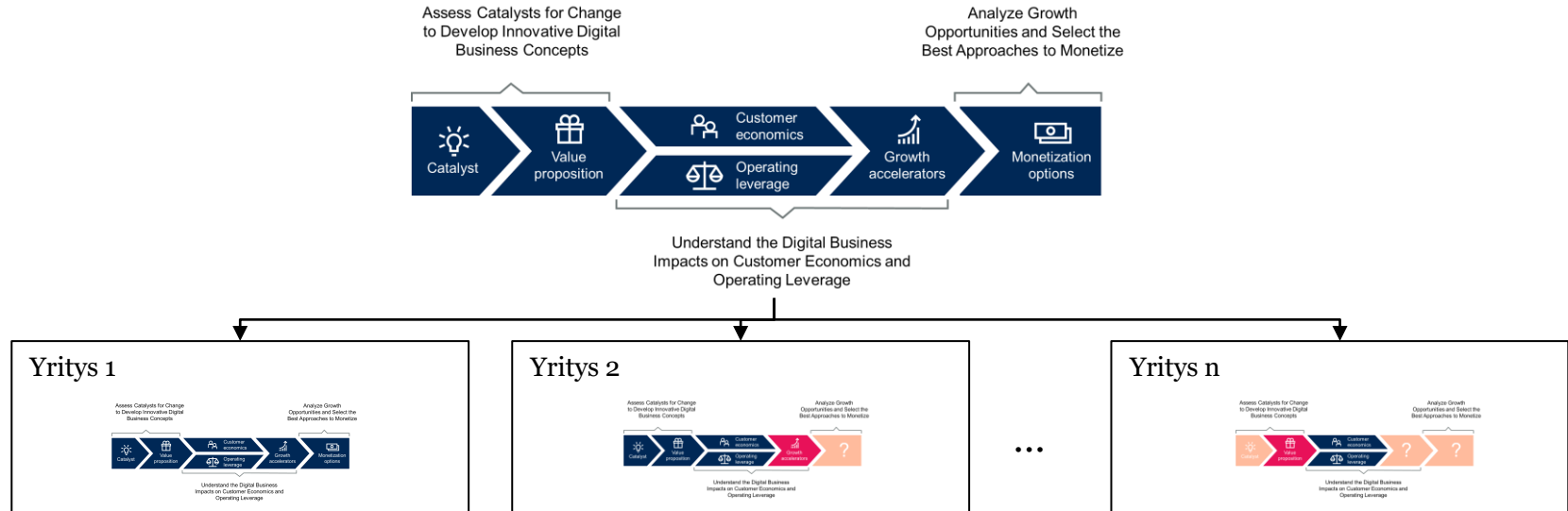
SME

PK-Yritysten liiketoimintamallin kehitysmetodologia

Systemaattisen ajattelu- ja toimintatavan muutoksen aikaansaaminen suuressa joukossa yrityksiä on valtava tehtävä

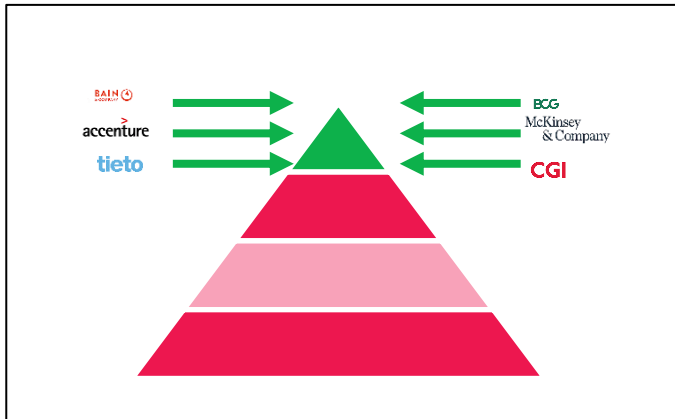
- Vaikka digitaalisten innovaatioiden monetisointi-prosessi ei välttämättä ole itse asiassa kovinkaan monimutkainen on sen ymmärtäminen ja varsinkin toteuttaminen eri yrityksissä systemaattisesti samalla tavalla samaan aikaan haastavaa

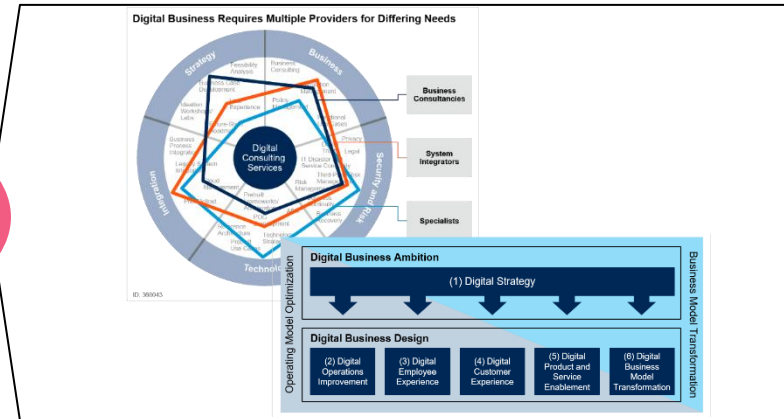
Kaiken lisäksi PK-yritykset jäävät ilman konsulttien tukea

Johtuen niiden **omista** tavoiteasiakaskunta-päätöksistä ei yritysjohton konsulttien tarjonta, kulurakenne ja kannattavuus-odotukset mahdollista muiden kuin suuryritysten palvelemisen

Koska digitalisointimuutos on monimutkainen kokonaisuus ja koskee kaikkia yrityksen osia ei yhden luukun – periaatteella toimivia konsulttitaloja ole edes välttämättä olemassa

PK-yritykset jäävät ilman konsulttien tukea

PK- yrityksillä on erityisiä haasteita digitaalisen muutosohjelman läpiviennissä

- Keskisuurilla ja pienillä yrityksillä ei ole tarvittavia resursseja, osaamista ja aikaa viedä **suunnitella** digitaalista muutosta, jossa luodaan uusia datapohjaisia palveluita ja tuotteita ja sitä kautta
 - Uudistetaan omaa bisnesmallia ja hahmotetaan oma rooli uudessa datan jakamisen ekosysteemissä
 - Kartoitetaan tarvittavat liiketoiminnalliset ja teknologiset kyvykkyydet
 - Tehdään toimintasuunnitelma liiketoimintamallin toteuttamiseksi
 - Lisätään dataekosysteemin edellyttämää teknologista osaamista
- Suurin haaste on, että yrityksillä ei riitä aina energiaa, tahtoa tai osaamista **toteuttaa** tätä muutosta, jossa
 - Rakennetaan palvelu, joka vastaa riittävän suuren asiakaskunnan osan tarpeisiin
 - Muutetaan yrityksen IT arkkitehtuuria niin että tiedon jakaminen toisten yritysten kanssa on mahdollista
 - Luodaan tarvittavat sopimusdokumentit
 - Viedään läpi tarvittavat organisatoriset muutokset
 - Mitataan muutoksen vaikutusta ja vaikuttavuutta

**SITRANA HALUAMME AUTTAA SUOMALAISIA
PK-YRITYKSIÄ UUDISTAMAAN - JOPA
MULLISTAMAAN - LIIKETOIMINTANSA
REILUN DATATALOUDEN PERIAATTEIDEN
MUKAISESTI:**

**YHDESSÄ DATAVERKOSTON KUMPPANIE
KANSSA REILUSTI, KAIKILLE ARVOA JA
LUOTTAMUSTA LUODEN.**

Toisin kuin hyvä viini, niin liiketoimintamallit eivät **todellakaan** parane vanhetessaan

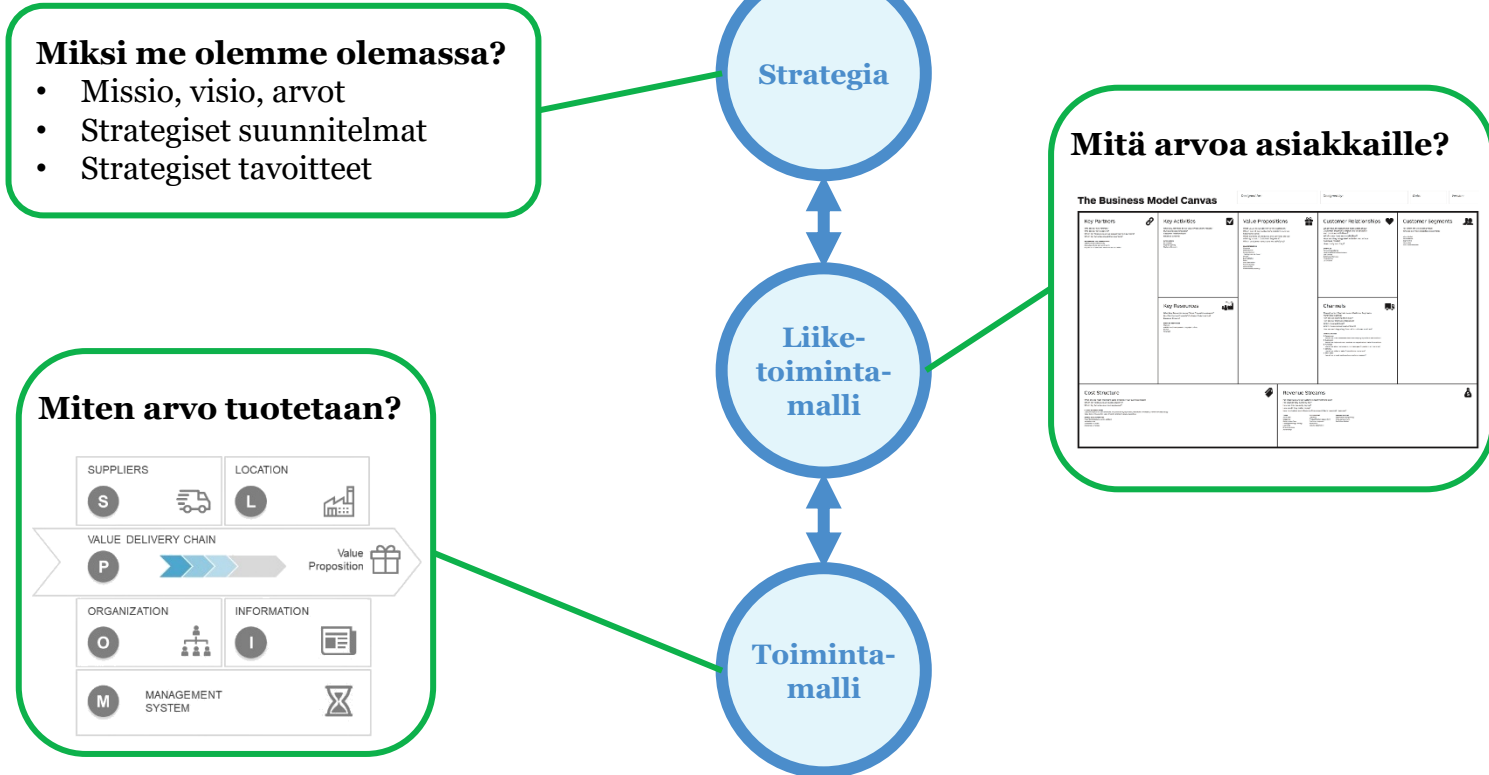

NOKIA
Connecting People

MAKUUNI

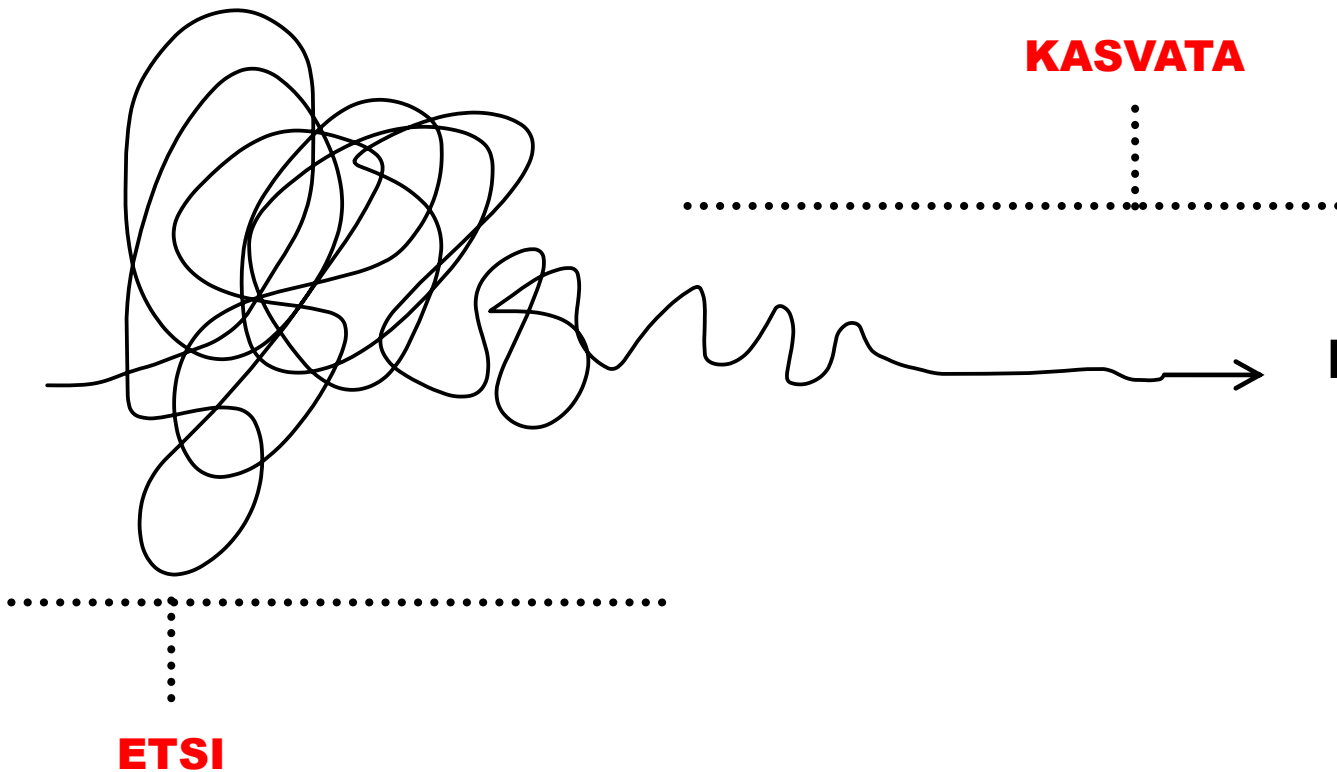
ANTILA

Yritysohjelman ytimessä on siis liiketoiminta-arkkitehtuurin kokonaisvaltainen **muutos** – ei riitä että vain jotain nurkkaa korjataan

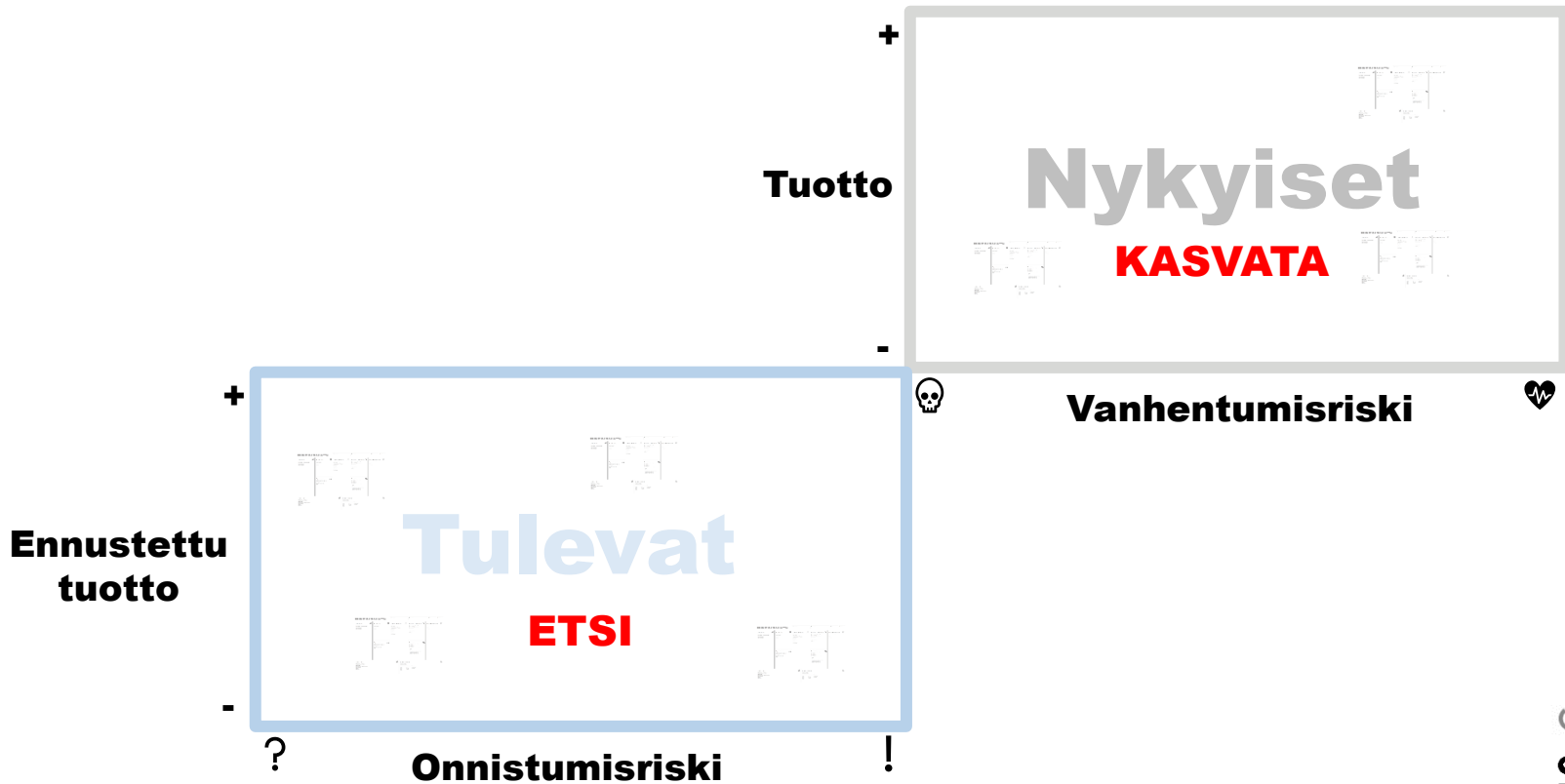
Tulevat

Korkea epävarmuus

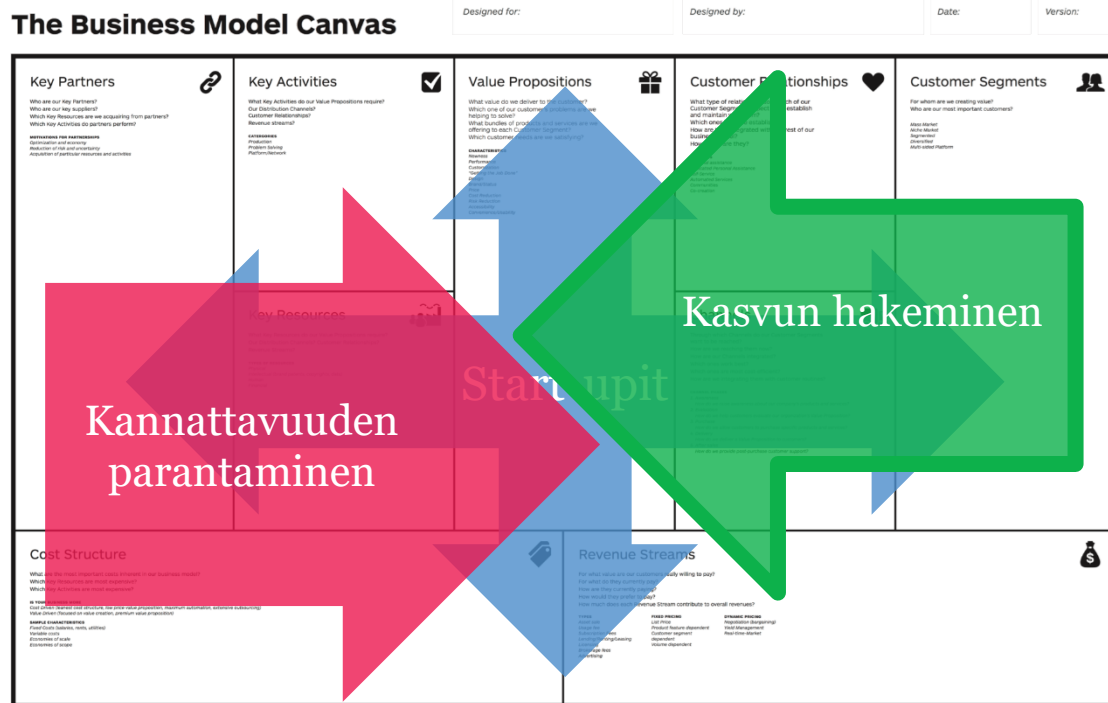

Nykyiset

Matala epävarmuus

Liiketoiminta-arkkitehtuurin kehittämiseen on monenlaisia työkaluja – näistä Business Model Canvas on helppokäyttöisin ja tunnetuin

Tarvitaan malli, jonka PK-yritysten strategisesta kehityksestä vastaavat tahot ovat valmiit **ostamaan – ”valuuttana” sekä heidän oma että oman organisaationsa muiden ihmisten **työaika****

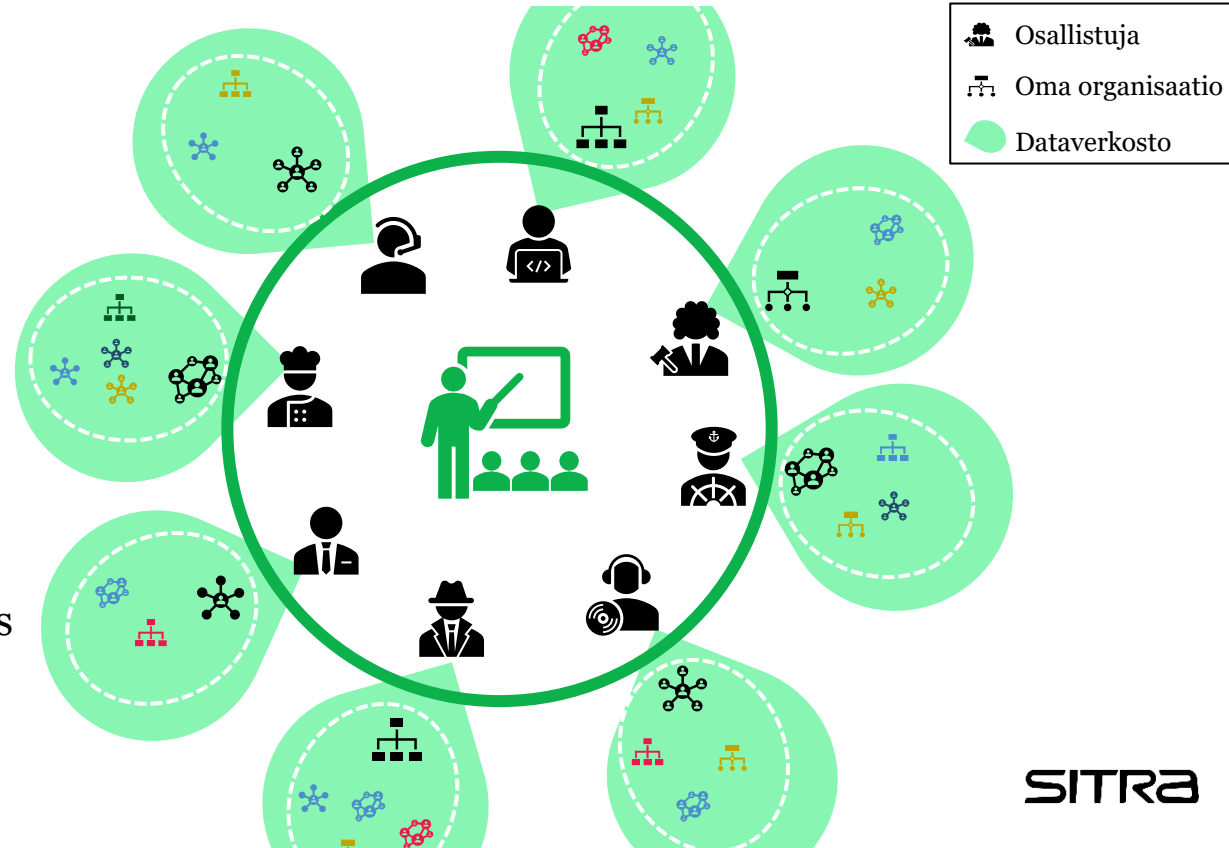
Riittävästi
hyötyä ja
tukea

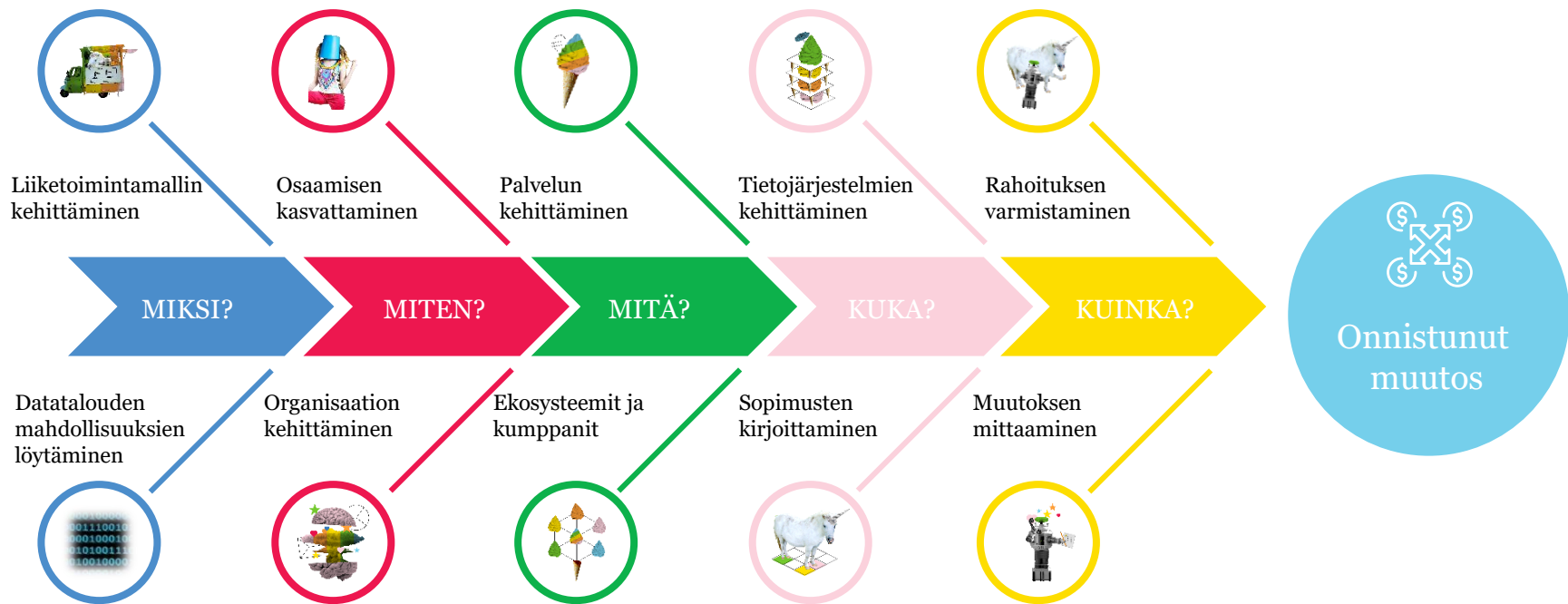
Investoitu
aika

Osallistujat koulutetaan niin hyvin, että he kykenevät jalkauttamaan Ohjelmassa opitut tiedot ja taidot sekä omissa organisaatioissaan että muodostettavissa dataverkostoissaan

- Yritysohjelman viestin perille viemisessä on käytettävä ohjatun luokkaopetuksen ja etätyöskentelytyökalujen lisäksi ”Train the trainer” mallia
- Osallistujat varustetaan kyvykkyyksillä joilla mahdollistetaan viestin ankkurointi laajempaan organisaatioon – eli oman organisaationsa lisäksi myös omaan muodostettavaan dataverkostoonsa

Liiketoiminnan kehittämiseen tarvittava asiantuntijoiden osaaminen tuodaan tarjolle oikea-aikaisesti osallistujien muutosmatkan onnistumiseksi

Yritysohjelman tavoite on luoda uutta liiketoimintaa

1

Saada yritykset luomaan uusia reilun datatalouden periaatteiden mukaista **liiketoimintaa**, jossa tietoa jakamalla ja jalostamalla luodaan palveluita siten, että niistä saadaan arvoa kaikille.

2

Madaltaa yritysten kynnystä saada aikaan **päätös muutoksesta** ja **viedä muutos läpi** omassa organisaatiossaan.

3

Saada **riittävän moni** yritys mukaan, jotta sillä on merkitystä kansantaloudelle (skaalautuvuus).

Hyödyt osallistujille

1. Opit uudistamaan ja kasvattamaan yrityksesi liiketoimintaa datan avulla
2. Huippuosaajat sparraamassa yrityksellesi uutta liiketoimintaa
3. Yrityksellesi syntyy uusia datapohjaisia tuotteita ja palveluita
4. Sinä ja yrityksesi saavat uusia liiketoimintakumppaneita
5. Yrityksesi kasvu ja kehittyminen todistetaan sekä ohjelman aikana että myös sen jälkeen
6. Saat elinikäisiä ystäviä

Mitä Yritysohjelma vaatii osallistujayritykseltä?

1. Halu uudistaa liiketoimintaa
2. Halu tehdä yhdessä
3. Oikeat henkilöt
4. Työaika
5. De minimis -kelpoisuus
6. Taloudellinen tilanne

Jokaisen Yritysohjelmaan valittavan yrityksen tulee sitoutua käynnistämään dataan hyödyntämiseen pohjautuva kehittämistyö ohjelman aikana yhdessä dataverkostokumppanien kanssa.

Kokonaisuudet yrityksen muutosmatkan tukena

Uudistamistapaamiset

Uudistaja sparraa yrityksen liiketoiminnan johtamista, riskienhallintaa ja strategiaa

Palvelukehitystyöpajat

Palvelua kehitetään asiakaskeskeisesti palvelumuotoilun menetelmin.

Dataverkostotyöpajat

Dataverkoston muodostaminen yhdessä kumppaneiden kanssa
Arkkitehtuuri, tekniset ratkaisut

Osallistujayritys kehittää dataan pohjautuvaa liiketoimintaa reiluin pelisäännöin.

Tulos

Suunnitelma uuden data-pohjaisen liiketoiminnan käynnistämiseksi on tehty. Parhaassa tapauksessa liiketoiminta voi olla jo käynnistynyt.

Työpajat

Osallistuminen ja seuranta rytmittää palvelukehitystä, asiantuntijapuheenvuorot tukeva oppimista, mahdollistaa vertaisoppimista yritysten kesken

Digitaalinen työympäristö

Howspace-työympäristö mahdollistaa usean sidosryhmän yhteisen panoksen yrityksen kehittämiseen ja vertaisoppimisen muilta yrityksiltä sekä dataverkostolta

Tehtävät

Auttavat yritystä jäsentämään kehittämistyötä ja sen vaatimuksia sekä jalkauttamaan kehitystyön ajattelua läpi oman organisaation

IHAN-yritysohjelman osallistujat edustavat hyvin eri toimialoja ja liiketoimintamalleja

Haarnio

MORE THAN A BARBER

MORE THAN A BARBER

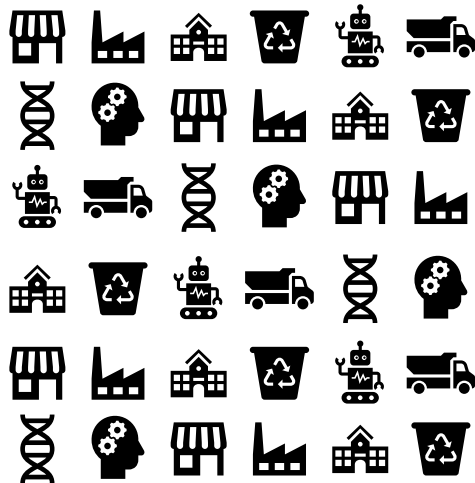

SITRA

Aikataulu tästä eteenpäin on haastava – jotkut voisivat sanoa jopa täysin **mahdoton**. Tämä pakottaakin meidät miettimään **uudenlaisia** toimintamalleja

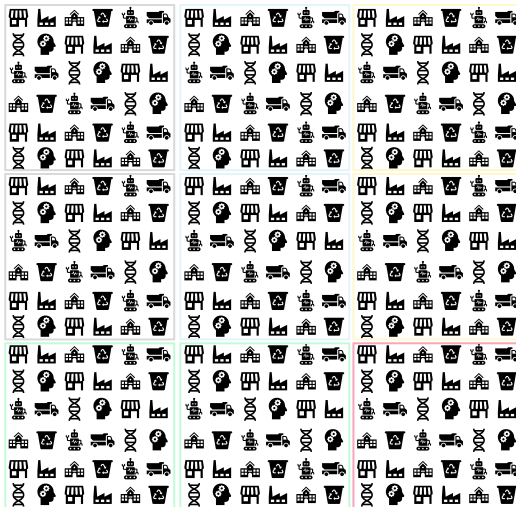
Yritysohjelman pilotti

30 yritystä
2020

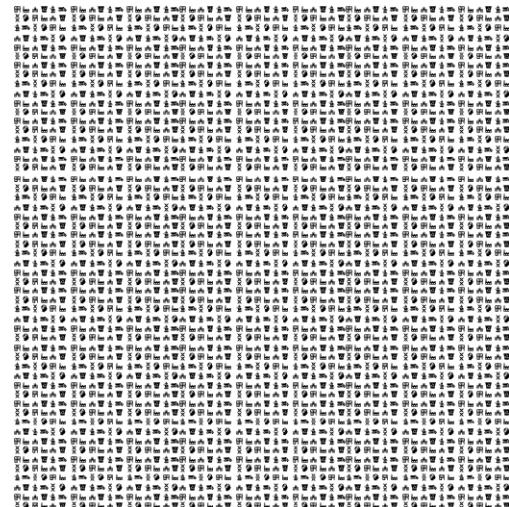
Skaalaus Suomessa

300 yritystä
2021

Skaalaus Euroopassa

3000 yritystä
2022-

Yritysohjelman avulla pk- yrityksille luodaan tarvittavat kyvykkyydet – liikkeelle pienin askelin ja vasta kun konsepti on validoitu skaalataan osallistujamääriä ylöspäin

Tilannekuva

- Suomalaisyrietykset **eivät näe** datataloudessa kilpailuetua- vain 42% yrityksistä näkee mahdollisuuden nyt tai tulevaisuudessa. PK-yritykset vieläkin pessimistisempiä
- 22% suomalaisista yrityksistä mainitsi **osaamisen** puutteen toiseksi suurimmaksi haasteeksi

Haasteet

- **Uudet liiketoimintamallit** disruptoivat jokaisen toimialan nykyisen ansaintalogiikan
- PK-yrityksillä ei ole riittävää **osaamista** ja **aikaa** viedä läpi liiketoimintamallin muutoksia vaativia kehityshankkeita
- Ei ole olemassa yhtä helppoa lääketä, jolla asia korjataan – systemaattinen muutos tarvitaan **suuressa joukossa** yrityksiä.

Ratkaisu

- Yritysohjelman avulla **autetaan** mahdollisimman moni yritys läpi muutosohjelman karikoista.
- Yritysohjelma on osanottajille ilmainen – ainoa investointi on **päättäjien aika** koulutuksissa ja työpajoissa.
- Ensimmäinen Yritysohjelma alkaa syksyllä 2020 – mukaan 22 valikoitua yritystä. Seuraavassa vaiheessa 2021 ohjelmia on tarkoitus käynnistää 10 , eli mukaan jo 300 yritystä ja 2022 loppuun mennessä 3000 yritystä on uudistumisessa mukana